

Z D R A V Á M Ě S T A , O B C E A R E G I O N Y Č R

ROZHOVOR

Rozhovor s ředitelkou regionální Kanceláře WHO v České republice MUDr. Alenou Šteflou, PhD.

Zdravá města jsou pro nás důležitým partnerem

Regionální úřad WHO v Evropě společně s Ministerstvem zdravotnictví připravuje novou smlouvu o spolupráci na roky 2008-9. Můžete nám přiblížit hlavní priority, na které se chcete společně zaměřit?

Smlouva o spolupráci na roky 2008-2009 navazuje na předcházející Dvouleté smlouvy a plní také střednědobé priority spolupráce s WHO na roky 2008-2013. V řešených oblastech se samozřejmě odráží také priority Ministerstva zdravotnictví. Mezi hlavní témata spolupráce s ČR patří například zvýšení prevence a snižování výskytu nepřenositelných nemocí či zlepšení přístupu ke zdravotním službám ad. Tyto oblasti budou naplňovány realizací konkrétních projektů a společně koordinovány našimi experty ve spolupráci s poradci WHO. Jedna z priorit obsahuje také zadání na vypracování metodiky pro tvorbu „profilů zdraví“ na místní úrovni k prosazování podpory zdraví, zdravého stárnutí a řešení potřeb zranitelných skupin. Klíčovými partnery pro naplňování tohoto úkolu jsou instituce veřejného zdraví, Národní síť Zdravých měst i samotné municipální úřady.

Zdravá města jsou dlouhodobým partnerem české Kanceláře WHO. Existují oblasti, ve kterých byste chtěli s Národní sítí Zdravých měst a jejími členy spolupracovat také v nadcházejícím dvouletém období?

Vedle již zmíněného projektu bychom rádi nadále spolupracovali především v oblasti zdravého stárnutí a úrazové prevence, kde se společná práce velmi osvědčila. Přijetí Národního akčního plánu prevence dětských úrazů na léta 2007-2017 nám dává možnost vytvářet pro úrazovou prevenci podmínky zohledňující komplexnější a mezisektorový přístup. I díky konkrétním aktivitám Zdravých měst a Bezpečných komunit, spojených především s bezpečností dopravy na místní úrovni, je Česká republika vnímána jako jedna z neaktivnějších v rámci zemí střední Evropy. Doufejme jen, že zlepšené statistiky úrazovosti budou brzy tou nejlepší zpětnou vazbou vynaloženému úsilí v této oblasti.

Během letošního roku zaváděla pilotně některá Zdravá města tzv. zdravotní plány měst. Jaké jsou Vaše dosavadní zkušenosti a jak vnímáte tuto aktivitu?

Zdravá města usilují o zvyšování kvality života a nedílnou součástí tohoto procesu je podpora zdraví občanů. Zmapovat zdravotní stav obyvatel a faktory, které ho nejvíce ovlivňují, je cílem analytických profilů zdraví a následně zpracovávaných zdravotních plánů, které vymezují

konkrétní cíle a aktivity k jejich naplnění ve vazbě na Zdraví 21. Sledování sady indikátorů pro měření zdravotního stavu obyvatel města či kraje umožní jeho porovnání v dlouhodobém pohledu. Znalost těchto údajů a informací je nezbytná pro formulování a rozhodování o činnostech podporujících zdravý život v daných městech. Velice pozitivně vnímám, že tento nástroj vznikl z iniciativy Národní sítě Zdravých měst, která systematicky a dlouhodobě rozvíjí přístupy strategického plánování a řízení, jehož jsou zdravotní plány a politiky nedílnou součástí. Tímto bych také chtěla poděkovat zapojeným městům.

TÉMA MĚSÍCE: „PLÁNOVÁNÍ PRO ZDRAVÍ“

Účinná péče o zdraví obyvatel vyžaduje aktivní přístup jak u jednotlivců, tak i u veřejných institucí, které se touto oblastí lidského života zabývají. Mezinárodní instituce, jako je Světová zdravotní organizace, pomáhají například jednotlivým zemím zpracovávat národní zdravotnické strategie a testují nové postupy pro kontrolu nemocí a řízení zdravotní péče. Svoji nezastupitelnou roli v podpoře zdraví mají také domácí instituce, jako je Státní zdravotní ústav či Ministerstvo zdravotnictví. Právě tyto organizace sehrály důležitou úlohu při tvorbě zdravotních plánů a profilů zdraví u několika pilotních Zdravých měst v České republice. Mezi globálními a národními institucemi a jednotlivými občany však může vzniknout bariéra, kterou často pomáhají překonávat široké aktivity měst a obcí a neziskových organizací, které se zaměřují na podporu fyzického a duševního zdraví a zdravého životního stylu. Mezi nejvýznamnější a nejrozsáhlejší akce tohoto druhu v České republice patří celostátní kampaň Dny zdraví, do které se v letošním roce zapojilo opět rekordních 33 Zdravých měst, obcí a regionů.

V posledním vydání Zpravodaje v roce 2007 se například dozvíte, jaké akce členské municipality v rámci kampaně připravily či která města se zapojila do pilotní tvorby zdravotních plánů a profilů zdraví.

Do kampaně Dny zdraví se v letošním roce zapojili tito členové NSZM:

Kraj Vysočina, Dražanská Vrchovina, Blansko, Bolatice, Brno, Chrudim, Hodonín, Jihlava, Jilemnice, Karlovy Vary, Karviná, Kopřivnice, Kostelec nad Orlicí, Kroměříž, Kuřim, Letovice, Litoměřice, Mladá Boleslav, Moravská Třebová, Orlová, Pelhřimov, Praha – Libuš a Písnice, Příbram, Prostějov, Strakonice, Světlá nad Sázavou, Štětí, Třebíč, Třeboň, Uherské Hradiště, Ústí nad Labem, Velké Meziříčí, Vsetín.

Souhrnné informace k aktivitám zapojených měst naleznete na <http://www.nszm.cz/kampane>.

V ČESKÉ REPUBLICE VZNIKAJÍ ZDRAVOTNÍ PLÁNY MĚST A KRAJŮ

Jednou z klíčových událostí letošního roku v oblasti podpory zdraví a plánování pro zdraví je tvorba zdravotních plánů, které u vybraných Zdravých měst vznikají pod patronací odborné Pracovní skupiny Ministerstva zdravotnictví pro zdravotní plány a politiky. Ve spolupráci se zdravotními institucemi se během letošního roku podařilo dotvořit rovněž sadu zdravotních indikátorů, kterými mohou města měřit základní oblasti zdravotního stavu obyvatel a sledovat jejich vývoj.

Do pilotního testování a tvorby zdravotních plánů se zapojila Zdravá města **Chrudim, Litoměřice, Vsetín a Ústí nad Labem**. Města po odborné a metodické stránce podporovalo nejen Ministerstvo zdravotnictví a Národní síť Zdravých měst (NSZM), ale také územně příslušné zdravotní ústavy, krajské hygienické stanice a pobočky Ústavu zdravotních informací a statistiky. Národní síť Zdravých měst zároveň poskytuje svůj informační systém DataPlán, kde budou jednotlivé plány zaváděny a propojeny s ostatními rozvojovými dokumenty a hodnotami naměřených indikátorů.

Během června až října letošního roku byly především ustanoveny místní odborné pracovní týmy k problematice zdravotních plánů (za účasti zástupců pilotního města, odborných institucí a zástupců z řad Komise Zdravého města). Prvním výstupem činnosti těchto týmů byla **analýza zdravotního stavu obyvatel** (za využití zmapovaných indikátorů zdravotního stavu). Za metodického vedení NSZM byla následně v jednotlivých pilotních městech navržena základní struktura Zdravotního plánu, odvíjející se od cílů Zdraví 21 na národní a krajské úrovni. V rámci dalšího postupu v nejbližších měsících projednají zapojená města zejména aktivity směřující k naplnění stanovených cílů zdravotních plánů, ukazatele sledující plnění těchto cílů a garanty zodpovídající za jednotlivé oblasti. Dalším důležitým krokem bude příprava pro projednání Zdravotních plánů v zastupitelstvech jednotlivých měst. Pokud budou tyto Plány oficiálně přijaty politickou reprezentací města, budou zapracovány do DataPlánu NSZM a jejich cíle provázány s rozpočty měst.

Pracovní skupina Ministerstva zdravotnictví zpracuje na základě tohoto pilotního postupu jednoduchou **metodiku tvorby Zdravotních plánů**, která bude v příštím roce nabídnuta dalším zájemcům o tento systémový postup v podpoře zdraví.

Podobná aktivita probíhala i ve Zdravém kraji **Vysočina**. Zde za spolupráce krajského úřadu, NSZM a odborníků z krajských institucí pro podporu zdraví vznikl „**Program Zdraví 21 kraje Vysočina**“. Uvedený program připravený pod patronací speciálního mikrotýmu Pracovní skupiny Zdravý kraj pod Výborem pro regionální rozvoj je ve své finální fázi a je připraven k projednání v zastupitelstvu kraje. Program má vazbu na témata pro financování konkrétních akcí a aktivit spojených s prioritami a problémy vymezenými ve zmíněném plánu.

Jedním z důležitých aspektů tvorby zdravotních plánů je týmová práce za účasti jak zástupců měst, tak odborných institucí.

DOBRÁ PRAXE

Zdravá města, obce a regiony připravily pro své občany pestrou směs akcí ke kampani Dny zdraví

Letošní Dny zdraví se ve Zdravých městech, obcích a regionech nesly ve znamení zdravotní osvěty, pohybových aktivit či zdravé výživy. Významným tématem osvětových aktivit bylo také zdravé stáří a duševní zdraví obyvatel. Do kampaně Dny zdraví se zapojil letos také Zdravý kraj Vysočina, a to koordinací aktivit ve Zdravých městech Jihlava, Třebíč, Pelhřimov, Velké Meziříčí, Telč a dále ve městech Havlíčkův Brod a Žďár nad Sázavou.

Obyvatelé Zdravých měst, obcí a regionů měli v rámci kampaně Dny Zdraví, jako již tradičně, možnost získat cenné informace z oblasti prevence nejrůznějších onemocnění i k dalším tématům souvisejícím se zdravím. Ve Zdravém městě **Chrudim** se v prostorách muzea konal **Veletrh informací**, kde kromě prezentace zdravotnických potřeb a služeb Centra sociálních služeb a pomoci Chrudim, probíhaly také přednášky o zdravé výživě a prevenci úrazů. Chrudim také uspořádala dne 24. října konferenci na téma „Domácí násilí“, která tvořila součást dlouhodobého projektu Bezpečná komunita. Jako součást programu Dnů zdraví proběhly přednášky v zasedací síni Zdravého města **Jihlava**. Odborníci se ve svých příspěvcích věnovali poruchám příjmu potravy, obezitě, zdravé výživě, ale také problematice viru HIV a nemoci AIDS. Ve Zdravém městě **Příbram** připravili v místní pobočce Zdravotního ústavu pro návštěvníky kampaně bezplatné poradenství o cestovní medicíně a očkování, o správné výživě nebo o odvykání kouření. Ve Zdravém městě **Pelhřimov** proběhl 9. října Den se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou ČR, kde si návštěvníci mohli nechat změřit tlak, hladinu tuku, cholesterolu a cukru v krvi. Pracovníci VZP rovněž poskytovali poradenské služby. Následující den pak v Městské knihovně proběhl „Den zdravých zubů“, populárně naučný program s odborným výkladem k ústní hygieně pro oslovené zájemce z místních mateřských škol. Den otevřených dveří v místní nemocnici připravili pro své občany ve Zdravém městě **Strakonice**. Návštěvníkům, kterých přišlo téměř 800, byl umožněn přístup na vybraná oddělení a do prostor, kam se běžně nepodívají. Zdravotníci předváděli zájemcům moderní přístroje a konzultovali také jejich zdravotní problémy. Součástí programu Dnů zdraví

ve Zdravém městě **Litoměřice** tvořily Dny otevřených dveří v Solné jeskyni Na Valech a v Solné jeskyni v Okružní ulici, které díky svému prostředí, tvořenému 19 tunami hlubinné kamenné soli z Mrtvého moře, nabízí unikátní klima, působící příznivě na celý lidský organismus. Ve Zdravém městě **Uherské Hradiště** byly aktivity pro zdraví součástí zářijové kampaně Evropský týden mobility. Uherskohradištské pracoviště Zdravotního ústavu se sídlem ve Zlíně nabídlo poradenství pro zdraví, preventivní medicínu, vyšetření cholesterolu a dalších tělesných parametrů či služby poradny pro odvykání závislosti.

Mezi nejoblíbenější aktivity nabízené v rámci kampaně Dny zdraví patří měření tlaku či hladiny cukru v krvi, kterých se účastní zejména senioři, a to nejen v Litoměřicích.

Akce v rámci kampaně Dny zdraví připomínají téma duševního zdraví jak u dětí a dospělých, tak i u seniorů

Ve Zdravém městě **Brno** přišlo na „Brněnské dny pro zdraví 2007“ přes 10 000 návštěvníků, kteří si mohli vybrat z celkem 65 akcí. Jednou z nich byl workshop pro rodiče a odbornou veřejnost s názvem „Rodičovství hyperaktivních dětí – úděl nebo výzva“, uspořádaný Centrem pro rodinu a sociální péči. V základní škole Gajdošova se pak konala přednáška pro rodiče a pedagogy na téma „Učení bez stresu“, kterou připravilo Vzdělávací centrum Montessori. Ve Zdravém městě **Vsetín** proběhla v místním Rodinném a mateřském centru beseda s psycholožkou pod názvem „Výchova šťastných dětí“. Od 10. září do 10. října probíhaly ve Zdravém městě **Mladá Boleslav** „Týdny duševního zdraví“. Klienti a zaměstnanci sdružení pro péči o duševně nemocné Fokus Mladá Boleslav se setkali na parníku a v kavárně Felicie v Domě kultury pro ně vystoupila jazzová interpretka Jana Koubková. Sdružení Fokus uspořádalo také ukázky zooterapie s kočkami a zpřístupnilo návštěvníkům jednu ze svých chráněných dílen. V rámci Dne otevřených dveří v Psychocentru Domeček ve Zdravém městě **Hodonín** měli lidé možnost prohlédnout si prostory centra a vyzkoušet si jednu z arteterapeutických technik, malování na hedvábí. Tato technika je používána v podpůrné skupinové psychoterapii a jejím smyslem je vyjádřit pocity a fantazii. Den otevřených dveří uspořádala ve Zdravém městě **Třebíč** místní Oblastní charita a zpřístupnila návštěvníkům stacionář pro mentálně a tělesně postižené občany - Úsměv. Duševní aktivitu lidí vyššího věku podpořila Třebíč v rámci projektu Aktivní stáří akcí s názvem „Internet s asistenční službou pro seniory“. Specifickou akci uspořádali ve Zdravém městě **Karlovy Vary**. V rámci kampaně Dny zdraví se zúčastnili studenti Střední zdravotnické školy a Keramické školy na 33. ročníku Ekofilmu v Český Budějovicích. Za odměnu a pro inspiraci pozvala studenty, kteří se aktivně podílejí na ekologické výchově a osvětě v rámci Projektu Karlovy Vary - Zdravé město, Společnost pro trvale udržitelný život - **Karlovy Vary**.

Obyvatelé Zdravých měst obcí a regionů se pravidelně zapojují do pohybových a sportovních aktivit

Tradiční Plaveckou soutěž měst uspořádalo Zdravé město **Orlová** v krytém bazénu Doubravan. Soutěže se letos zúčastnilo celkem 274 občanů. V Orlově proběhl rovněž již 9. ročník Běhu Terryho Foxe, který je celosvětovou akcí na podporu boje proti rakovině. Běh Terryho Foxe se uskutečnil také ve Zdravém městě **Světlá nad Sázavou**. Okruh dlouhý 1,6 km mohli občané absolvovat během, chůzí, jízdou na kole, každý podle vlastních sil. Zdravá obec **Bolatice** připravila pro své občany „Pochod za zdravím“ v Chuchelenském lese. Dne 4. října se účastníci pochodu vydali směrem od Kulturního domu naučnou stezkou, kde na zájemce čekaly různé zajímavé úkoly, jako třeba šplh do srázu pomocí lana. Ve Zdravém městě **Jilemnice** proběhla v zasedací místnosti přednáška a praktická ukázka nové metody zlepšující fyzickou kondici. Nová koncepce klimaterapie zvaná Priessnitz Walking dosahuje maximálního léčebného efektu spojením pohybových aktivit rehabilitační chůze Nordic Walking s dechovými cvičeními a částečným ochlazováním končetin. Rekondiční cvičení pro seniory v rámci projektu Zdravé stáří proběhlo ve Zdravém městě **Kostelec nad Orlicí** ve spolupráci se Zdravotním ústavem Hradec Králové. Tradičním sportovním aktivitám se mohli věnovat občané Zdravého města **Kopřivnice** v rámci Dnů zdraví s Revírní bratrskou pokladnou. Chlapecká a dívčí družstva se v různých kategoriích zúčastnila turnajů ve streetballu a ve stolním tenise.

Jednou z důležitých funkcí komunitních kampaní je také propojování generací a rozvíjení mezigeneračního porozumění. Vhodnou příležitostí mohou být například sportovní akce vhodné pro všechny věkové skupiny, které připravili na Dny zdraví v Brně.

Se zásadami zdravé výživy se občané seznamují i díky populárním ochutnávkám zdravých potravin

Besedu s názvem „Jak chutná BIO“ spojenou s ochutnávkou biopotravin uspořádal Zdravý **Mikroregion Dražanská vrchovina** v zasedací místnosti obce Podomí. Na akci organizované Ekologickou poradnou Barvínek mohli návštěvníci ochutnat a ověřit rozdíl mezi obyčejnými a biopotravinami na vlastní kůži. Přírodní produkty byly prezentovány také na Jarmarku zdraví, který se konal ve Zdravém městě **Blansko**. Pro návštěvníky byla připravena ochutnávka a prodej včelích produktů, léčivých bylin a čajů, vitamínů a potravinových doplňků. Součástí programu Jarních dnů zdraví ve Zdravém městě **Prostějov**, které se konaly ve dnech 14.–18. května v prostějovském Národním domě, byly také přednášky o přírodních bylinných přípravcích nebo o výrobcích koží farmy Rozinka, spojené s ochutnávkou kozích sýrů. Stánek se zdravou výživou a výstavu ovoce a zeleniny organizovali rovněž ve Zdravém městě **Moravská Třebová**.

Návštěvníci Jarních dnů zdraví si pochvalovali také nabízené polední menu sestávající z biopokrmů a racionální výživy. V rámci Dne zdraví ve Zdravém městě **Letovice** proběhla 25. října v sále kulturního domu výstava a prodej biopotravin, bylinných čajů, produktů z medu, pečiva, mléčných výrobků a dalších zdravých potravin. Zdravé potraviny byly jedním z hlavních témat Dne zdraví také ve Zdravém městě **Velké Meziříčí**. V sále Jupiter klubu byly k dostání nejrůznější bioprodukty či medové dobroty. V rámci projektu Svět v nákupním košíku byla věnována pozornost i fair-trade produktům. Prodej biopotravin spojený s ochutnávkou tvořil také součást Biojarmarku, který se konal ve Zdravé městské části **Praha-Libuš**.

Na programu Dnů zdraví nechyběla ani beseda s dietoložkou na téma „Proč a co jíme“, která se konala v prostorách Klubu Senior. Den zdraví ve Zdravém městě **Štětí** pořádala Územní organizace Svazu diabetiků. Zájemci o své zdraví si mohli nechat zdarma změřit krevní tlak, zjistit hladinu cholesterolu a cukru v krvi. Součástí programu byla i ochutnávka zeleninových salátů a pomazánek, které připravily členky Svazu diabetiků. Účastníci si mohli odnést i recepty na tyto pochutiny. Ve Zdravém městě **Třeboň** proběhla v rámci kampaně Dny zdraví konference na téma „Výživa – nedílná součást léčby závažných chorob“. Odborníci se ve svých příspěvcích věnovali také speciálním případům výživy dětí a handicapovaných občanů.

Běh Terryho Foxe proběhl i tentokrát v řadě Zdravých měst a obcí. Oblíbenou akcí je tento závod také pro chrudimské děti a mládež.

Stále více Zdravých měst a obcí se snaží využít pro lepší informovanost obyvatel o zdravé výživě také biojarmarky a ochutnávky zdravých potravin. Nejinak tomu bylo v letošním roce i v Letovicích.

Databáze DOBRÁ PRAXE

Příklady dobré praxe z dalších oblastí naleznete v Databázi DobráPraxe - <http://www.dobrapraxe.cz>

STALO SE

Odborný seminář na téma sociální začleňování přinesl nové informace

Pod záštitou senátorky Boženy Sekaninové a ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí proběhl dne 2. října odborný seminář NSZM pod názvem „Sociální začleňování v praxi – financování, zkušenosti, ukázkové postupy“. Seminář byl zaměřen na aktuální informace ze sledované oblasti a ukázky úspěšných projektů ze Zdravých měst.

Především zástupcům veřejné správy, sociální sféry a neziskových organizací byl určen seminář, který tvoří součást projektu **STOP sociálnímu vyloučení**, jehož nositelem je Informační centrum neziskových organizací o.p.s. (ICN). Téměř 50 účastníků z celé republiky vyslechlo odborné příspěvky o praktických přístupech a inspirativních řešeních problematiky sociálního vyloučení různých skupin obyvatel.

Po úvodních slovech zástupců resortu práce a sociálních věcí, senátu a NSZM se účastníci seznámili například s chystanými kroky ministerstva v oblasti finanční podpory či příklady spolupráce soukromého a veřejného sektoru (tzv. PPP). „Pro města, neziskové organizace a další zainteresované instituce se nyní otevírá velký prostor, jak co se týká pokrytých oblastí, tak množství financí“, uvedl Martin Žárský, ředitel odboru sociálních služeb MPSV. Resort práce a sociálních věcí chystá také novinku v podobě tzv. individuálních projektů ve spolupráci s kraji. „Úzkou spoluprací s kraji chceme dosáhnout efektivnějšího využívání dotací a zároveň přizpůsobit služby regionálním specifikům. Kraje budou samy zodpovědné za rozdělení financí, které získají od ministerstva“, dodal Žárský.

V další části programu přišly na řadu konkrétní příklady z oblasti sociálního začleňování, které prezentovali zástupci Zdravých měst **Hodonín**, **Litoměřice**, **Ústí nad Labem** a **Vsetín**. Tyto prezentace, včetně fotodokumentace a souhrnné zprávy, naleznete na <http://www.nszm.cz/kampane>.

Úvodní slova odborného semináře na MPSV přednesli senátorka Božena Seikaninová, náměstek ministra práce a sociálních věcí Marián Hošek, předseda NSZM Petr Řezníček a ředitel NSZM Petr Švec.

Dr. Agis Tsourous, který je zodpovědný za Projekt Zdravé město v Evropě, shrnuje hlavní témata letošní konference na závěrečném plenárním zasedání.

Francouzské Rennes hostilo další setkání Zdravých měst a národních sítí

Čtyřdenní jednání zástupců Zdravých měst a jednotlivých národních asociací se uskutečnilo ve dnech 10.-13. října v metropoli francouzské Bretaně. Zdravá města, obce a regiony ČR reprezentovali zástupci Kanceláře NSZM ČR a Zdravého města Brno.

Výroční setkání zástupců samospráv realizujících Projekt Zdravé město WHO se tentokrát uskutečnilo v metropoli Bretaně – v Rennes. Mezi hlavní témata celé konference patřilo zejména **hodnocení IV. fáze Projektu Zdravé město WHO a výhled do budoucnosti na léta 2009-13**. Hlavní důraz byl přitom kladen na schopnost prezentovat jasné výsledky Projektu Zdravé město (PZM), tedy co tento projekt obcím a regionům přináší a jaký vliv má na zdraví obyvatel nebo jak mohou Zdravé municipality předávat nabité zkušenosti svým do PZM dosud nezapojeným kolegům. Mimo konkrétní výstupy jsou však důležité i samotné procesy, jak mimo jiné zdůraznil ve své prezentaci **Dr. Agis Tsourous**, ředitel Centra pro urbánní zdraví WHO v Evropě. „V tomto směru nás zajímají především procesy související s politikou zdraví na místní úrovni, budováním spolupráce různých sektorů a organizací, aktivní participací obyvatel, projektovým managementem či síťovou spoluprací“, uvedl Dr. Tsourous.

Součástí konference bylo také setkání národních koordinátorů reprezentujících jednotlivé **národní sítě Zdravých měst**. Celodenní diskuse se zaměřovala zejména na možnosti aktivizace národních asociací a zintenzivnění jejich spolupráce a sdílení zkušeností. „Za tímto účelem jsme se dohodli na organizaci speciálního setkání národních sítí již v dubnu příštího roku, nejpravděpodobněji ve Vídni“, představil nejbližší plány **Richard Brattli**, předseda řídicí komise národních asociací.

V rámci programu představilo své aktivity také Zdravé město **Brno**. Koordinátorka PZM Ivana Draholová prezentovala v paralelní sekci na téma „Zdravé stárnutí“ aktivity, kterými město Brno motivuje seniory k péči o své zdraví a bezpečnost.

Podzimní škola NSZM tentokrát na Vsetíně

Téměř 70 zástupců Zdravých měst, obcí a regionů se sešlo v rámci dalšího cyklu Školy NSZM ve dnech 31.10. až 2.11. ve Zdravém městě **Vsetín**. Třídenní školení otevřel celostátní seminář „**Projekt Zdravé město a místní Agenda 21 – finance, projekty, postupy**“, který byl zaměřen na financování aktivit spojených s Projektem Zdravé město a místní Agendou 21 a představil rovněž úspěšně zpracované a realizované projekty z vybraných měst.

Na úvodní seminář navázal v následujících dvou dnech program Podzimní školy NSZM, kde se účastníci zabývali dalšími aktuálními a potřebnými tématy – praktickým nácvikem **přípravy, řízení a vyhodnocování projektů** či diskusí nad osvědčenými postupy a náměty k problematice **strategického plánování a řízení**, spolupráce v rámci úřadu či místním specifickým ve Zdravých obcích a regionech.

Podrobné informace, včetně fotodokumentace a prezentací, naleznete na <http://www.nszm.cz/ps>.

Další část cyklu školy NSZM – Jarní škola NSZM – proběhne ve dnech 12. až 14. března 2008 v **Chrudimi**. Všichni zájemci jsou srdečně zváni.

Součástí Podzimní školy NSZM byl také praktický nácvik tvorby a řízení projektů, který vedli zkušení projektoví manažeři **P. Holý** a **M. Kršňáková** ze Zdravého kraje Vysočina.

Chytré město – hlavní téma výroční konference Zdravých měst

Kvalitní rozvoj měst, obcí a regionů a získávání finančních prostředků byly hlavními tématy 14. celostátní konference Národní sítě Zdravých měst ČR, které se v kongresovém centru Floret v Praze Průhonických zúčastnilo více než 160 účastníků. Součástí programu byla rovněž prezentace Společného tématu „udržitelná a bezpečná doprava“, do kterého se samosprávy zapojují s cílem zlepšit svoji dopravní situaci. V rámci programu byli také oceněni nejúspěšnější členové sítě Zdravých měst za rok 2007.

Dopolední část programu otevřel úvodním slovem předseda NSZM Petr Řezníček a přivítal všechny účastníky. Hned poté odstartovali první blok prezentací vrcholní zástupci **ministerstev dopravy, životního prostředí, místního rozvoje, vnitra i Státního fondu životního prostředí (SFŽP)**, kteří seznámili účastníky s aktuálními informacemi o čerpání zdrojů z EU fondů. SFŽP bude např. poskytovat samosprávám a dalším žadatelům v souhrnu až 150 mld. Kč během období 2007-13.

Odpolední program konference patřil **Společnému tématu „udržitelná a bezpečná doprava“**. Poté, co náměstkyně ministra životního prostředí Rut Bízková seznámila účastníky s hlavními prioritami tohoto resortu, dostali slovo také zástupci Zdravých měst **České Budějovice, Kroměříž, Prostějov a Desná**, kteří představili své úspěšné projekty v oblasti dopravy, jako je např. zklidňování dopravy, autobusy MHD na stlačený zemní plyn či veřejná nabíjecí stanice pro elektromobily a inv. vozíčky. Jak financovat dopravní projekty nejen prostřednictvím státního rozpočtu se přítomní mohli dozvědět z prezentací Ministerstva dopravy (MD) a Nadace Partnerství.

V rámci konference byly předány také **výroční ceny NSZM**. Mikroregion **Drahanská vrchovina** získal ocenění za **inspirativní postup** dle metodiky Projektu Zdravé město a místní Agenda 21 na úrovni mikroregionu. Zdravé město **České Budějovice** obdrželo cenu za **ukázkový příklad postupu a za inspiraci v rámci Společného tématu 2007 „Udržitelná a bezpečná doprava“**. Zdravé město **Strakonice** bylo oceněno titulem za rychlý a efektivní postup v rámci Projektu Zdravé město a MA21.

Souhrnnou zprávu z akce, včetně fotografií a prezentací naleznete na: <http://www.nszm.cz/konference>.

Mezi oceněné se v letošním roce zařadila Zdravá města České Budějovice, Strakonice a Zdravý mikroregion Drahanská Vrchovina.

Zdravé město Chrudim reprezentovali v Londýně místostarosta Chrudimi Petr Řezníček, koordinátorka PZM a MA21 Šárka Trunečková a tlumočnice Tamara Volejníková.

Zdravé město Chrudim bodovalo na světové soutěži

V listopadu letošního roku se Zdravé město Chrudim zúčastnilo v Londýně mezinárodní soutěže „Město, ve kterém stojí za to žít“ (The LivCom Awards), kde obstálo v konkurenci téměř tří stovek měst a obcí z celého světa. V kategorii měst od 20 do 75 tisíc obyvatel získalo celkové třetí místo a k tomu tzv. Zlatou cenu (Gold Award).

V rámci soutěže se hodnotí města v jejich celostním rozvoji. Musela například prokázat, že se umí starat o historické dědictví, pečovat o přírodu, aktivně podporovat zdravý životní styl obyvatel apod. „Mimo tyto tradiční oblasti jsme museli přesvědčit komisaře, že vše činíme za aktivní a systematické spolupráce veřejnosti všech generací a že naše snaha vede ke strategickému a dlouhodobě udržitelnému rozvoji, což bylo předmětem jedné z kategorií „plánování pro budoucnost“, vypočítává **místostarosta Chrudimi a předseda NSZM Petr Řezníček**.

Důležitým faktorem hodnocení byla také vyváženost všech sledovaných kategorií, kterou porotci bedlivě zkoumali. „Prezentovali jsme 93 slidů celkem 40 minut a poté čelili otázkám komisařů. Nebylo to jednoduché, ale ocenění nám vše vynahradiło“, přiblížila průběh obhajoby koordinátorka PZM a MA21 **Šárka Trunečková**.

Úspěch Chrudimi je úspěchem nejen tohoto města, ale také **Projektu Zdravé město WHO** a celé České republiky. Znamená totiž, že i v naší zemi existují města a obce, ve kterých mají lidé i přes řadu problémů kvalitní podmínky pro život. „Doufám, že si i díky tomuto ocenění uvědomíme, že i u nás děláme dobré věci, které oceňují mezinárodní instituce i naši kolegové z jiných měst světa. Zároveň potvrzuje, že postup dle metodiky Národní sítě Zdravých měst, jejíž jsem předsedou, má smysl a přispívá ke kvalitnějšímu životu v našich obcích“, zdůrazňuje další rozměr a význam ocenění místostarosta Řezníček.

Dalším českým zástupcem v této prestižní soutěži bylo statutární město **Kladno**, které obsadilo první místo a rovněž získalo Zlatou cenu.

Soutěž je pořádána pod hlavičkou Programu životního prostředí OSN (UNEP) již od roku 1997 a její finálová kola hostí vždy některá ze světových metropolí.

Noví členové posílí svými zkušenostmi asociaci Zdravých měst, obcí a regionů

Zdravý kraj Vysočina hostil v Jihlavě dne 28.11. 2007 podzimní zasedání Valné hromady NSZM ČR, nejvyššího statutárního orgánu asociace Zdravých měst, obcí a regionů.

Zástupci municipalit se sešli v zasedací místnosti zastupitelstva Krajského úřadu Zdravého kraje Vysočina na svém pravidelném setkání, kde projednávali důležité otázky spojené s prací Národní sítě Zdravých měst a jejích členů. Asociace rovněž projednala a schválila nové členy NSZM, města **Adamov, Hlinsko, Hlučín, Jihlava** a obec **Velký Běranov**. Jedním z projednávaných bodů byla i nová možnost pro **Místní akční skupiny** (tzv. MASky), které se od roku 2008 mohou stát členy NSZM a čerpat tak či dále rozšiřovat svou dobrou praxi a zkušenosti.

Další Valná hromada NSZM se uskuteční v Jihlavě 16.4.2008.

Zajímavé informace o partnerech a finančních zdrojích k tématu prevence úrazů a o dobré praxi Zdravých měst, obcí a regionů z této oblasti naleznete rovněž v loňském vydání říjnového Zpravodaje NSZM na adrese <http://www.nszm.cz/zprav>.

PF 2008

Vykročení do roku 2008 tou správnou branou přeje NSZM ČR

Mnoho pracovních a osobních úspěchů v novém roce 2008 a úspěšnou cestu ke zdravé a udržitelné České republice Vám přeje asociace Národní síť Zdravých měst.

KONTAKTY

NSZM ČR, Šrobárova 48, 100 42 Praha 10

T: +420 602 500 639 | E: info@nszm.cz | W: www.nszm.cz

Petr Švec, národní koordinátor Projektu Zdravé město WHO v ČR

(použité ilustrační fotografie pocházejí z archivů NSZM ČR a Zdravých měst, obcí a regionů ČR)

**ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY**